

GROEN WERKT

**ACTIEPROGRAMMA
HEERHUGOWAARD
2010-2014**

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

HEERHUGOWAARD.GROENLINKS.NL

INHOUDSOPGAVE

	INLEIDING	P. 3
1.	VEILIGHEID	P. 4
2.	DEMOCRATIE	P. 6
3.	DE GROENE STAD	P. 8
4.	GROENE HUISVESTING	P. 12
5.	WIJKVOORZIENINGEN	P. 14
6.	EEN SCHONE GEMEENTE	P. 16
7.	GROEN WERKT	P. 18
8.	DIERENWELZIJN	P. 21
9.	KLIMAAT EN ENERGIEBELEID	P. 22
10.	RECREATIE	P. 24
11.	KUNST EN CULTUUR	P. 25
12.	FINANCIËN	P. 26
13.	EEN PLURIFORME SAMENLEVING	P. 27

INLEIDING

Voor u ligt het Actieprogramma 2010-2014 van GroenLinks Heerhugowaard. Wij zijn verheugd dat u belangstelling heeft om kennis te nemen van onze standpunten en onze plannen voor de komende vier jaar. In de afgelopen vier jaar heeft GroenLinks vrijwel alle in onze ogen belangrijke actiepunten kunnen verwezenlijken. Ons streven is om dat met het programma dat u nu in handen heeft, ook te doen. Daar hebben we uw hulp bij nodig. Niet alleen uw stem op 3 maart aanstaande, maar ook daarna. De samenleving maken we immers met zijn allen leefbaar, ook voor onze kinderen en kleinkinderen.

In de afgelopen jaren heeft veel in Heerhugowaard in het teken gestaan van duurzaamheid. Daar gaan we mee door, vooral vanwege het sociale aspect. Energiebesparende maatregelen maken de woonlasten beheersbaar en dat is vooral belangrijk in de oudere wijken van Heerhugowaard, waar een grote slag is te maken bij onder meer de isolatie.

GroenLinks beperkt zich zeker niet tot duurzaamheid, maar heeft veel oog voor het groene karakter van Heerhugowaard. Dat groene karakter wordt helaas op

verschillende fronten bedreigd. Zo vindt GroenLinks burgerparticipatie een groot verworven goed dat zeker versterkt moet worden, maar het blijkt dat diezelfde burger op dat moment kiest voor meer parkeerplaatsen ipv het behoud van groen. In het traject van groot wijkonderhoud moet meer aandacht komen voor de grote invloed van groen in de wijk op de woonbeleving van de wijkbewoners.

Daarnaast worden nieuwe ontwikkelingen in Heerhugowaard vaak ingepland zonder veel rekenschap te geven aan de bestaande natuurwaarden. In die zin dat er voor vernietigde natuur wel compensatie wordt gezocht elders, maar dat levert alleen maar een vicieuze cirkel op van natuur creëren en weer afbreken. GroenLinks vindt dat als nieuwe ontwikkelingen onweerlegbaar moeten worden aangelegd in bestaande natuur, die ontwikkelingen zich moeten aanpassen aan die natuur. Groen heeft voorrang!

Er staat vanzelfsprekend veel meer in dit programma. GroenLinks hoopt dat u er inspiratie uit kan halen en rekt op een goede samenwerking met u in de komende vier jaar.

1. VEILIGHEID: PREVENTIE VOOR REPRESSIE

Iedereen, jong en oud, moet zich veilig voelen in Heerhugowaard. De lokale overheid hoort zich merkbaar in te zetten voor een veilige woon- en leefomgeving. Om dat te bereiken moet er op verschillende fronten meer gebeuren. Met alleen meer politie en hogere straffen komen we er niet. GroenLinks verzet zich tegen een eenzijdige nadruk op repressie; we willen meer aandacht voor het voorkomen van ellende. Het bestrijden van criminaliteit begint met preventie en voorlichting.

De zorg voor openbare orde en veiligheid is primair een lokale aangelegenheid. De bevoegdheden van de burgemeester zijn de afgelopen jaren verviervoudigd. Veiligheidsrisicogebieden, gebiedsontzeggingen, samenscholingsverboden, cameratoezicht en het preventief huisverbod zijn daar voorbeelden van. Daarbij is de zorg voor veiligheid binnen de gemeenten verschoven van de politie naar toezichthouders en buitengewone opsporingsambtenaren. De invoer van de bestuurlijke strafbeschikking zal de slagkracht van het lokaal bestuur verder versterken.

Aan deze stille revolutie zit ook een keerzijde: de rechtsbescherming van de burger. De grens tussen een effectieve handhaving en de persoonlijke levenssfeer dient stevig bewaakt te worden.

Het waarborgen van de veiligheid is weliswaar een primaire taak van de overheid, maar de gemeente kan het niet alleen af. De inzet van meerdere partijen is hierbij nodig. Door wijkbewoners daadwerkelijk invloed op hun omgeving te geven, door het aanstellen van wijkbeheerders, wijkagenten en buurtvaders, en door het stimuleren van bedrijvigheid wordt de veiligheid in een wijk groter. Goede afspraken met woningcorporaties, politie, welzijnsorganisatie, middenstand en bewoners over onderhoud en beheer, en een actief toezicht op de naleving van regels en de bestrijding van overlast, dragen bij aan een veilige en schone omgeving. En als het toch echt fout gaat, dan moeten handhavers natuurlijk passend en professioneel optreden. De taakverschuiving van politie naar toezichthouders behoeft in dit verband bijzondere aandacht.

GroenLinks is tegen maatregelen die indruisen tegen het recht van iedereen om zich vrij te bewegen in de publieke ruimte, zoals preventief fouilleren, het ophangen van camera's en mosquito's. We willen hiermee dan ook uiterst terughoudend omgaan. Sommige handhaving-instrumenten kunnen als discriminatoir ervaren worden (samenscholingsverboden, identificatieplicht, gebiedsontzeggingen). GroenLinks waakt hiertegen.

Om te zorgen dat iedereen kan participeren is een actief antidiscriminatiebeleid onontbeerlijk. GroenLinks vindt dat de politie daar aandacht aan moet besteden. In een diverse samenleving is dit noodzakelijk.

Een op de vier vrouwen krijgt regelmatig te maken met geweld in de privésfeer, lees: mishandeling door de mannelijke partner. In de lijst van dodelijke lachtoffers als gevolg van een onnatuurlijke oorzaak staat huiselijk geweld, na verkeersongevallen, zelfs op de tweede plaats. Tijdig ingrijpen is hierbij geboden om

de veiligheid van het slachtoffer en mogelijke kinderen te waarborgen.

Wat betreft soft drugs: GroenLinks is voor gereguleerde en gecontroleerde verkoop. Soft on soft drugs, hard on hard drugs!

ACTIEPUNTEN:

- Sterke terughoudendheid tegen maatregelen in de openbare ruimte die de privacy kunnen schenden.

2. DEMOCRATIE

GroenLinks staat voor een democratie die verder gaat dan het stemhokje. Een democratie waarin mensen worden aangemoedigd om zich verantwoordelijk te voelen voor de inrichting van de eigen samenleving. Burgerzin en gemeenschapszin ontstaan als mensen de kans krijgen om te participeren. Daarom willen we ook dat de gemeente haar inwoners waar mogelijk betreft bij het beleid en burgers meer zeggenschap geeft over de inrichting van hun wijk; de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming ligt echter bij de politiek.

GroenLinks zet zich in de gemeentepolitiek in voor haar idealen. Daarin krijgen we nooit precies wat we willen, omdat we altijd rekening moeten houden met de opvattingen en belangen van anderen. We zoeken naar compromissen om samen een stap verder te komen. Voorop staat dat het lokale bestuur toegankelijk en transparant is en met open vizier verantwoording durft af te leggen.

De overheid is van ons allemaal. Zij is geen machine die draait wat wij als individuen vragen, geen 'roep u maar'-democratie. GroenLinks wil een overheid die borg staat

voor het publieke belang en de rechten van minderheden beschermt. Dat betekent dat de overheid de eindverantwoordelijkheid moet hebben voor de toegankelijkheid, de betaalbaarheid en de kwaliteit van belangrijke algemene voorzieningen, zoals zorg, nutsbedrijven, volkshuisvesting en openbaar vervoer. Concurrentie en private initiatieven op deze terreinen zijn wenselijk om de publieke sector kostenbewust en klantgericht te laten werken, maar privatisering en verzelfstandiging mogen geen doel op zich zijn. In ons ideaal staan betrokken burgers en een verantwoordelijke overheid samen garant voor een democratische en duurzame ontwikkeling van particuliere welvaart en publieke dienstverlening.

GroenLinks wil dat het gemeentebestuur toegankelijk en transparant is. Duidelijk, streng en daadkrachtig als het nodig is, maar ook aanspreekbaar en open voor suggesties en kritiek. Burgers zijn niet alleen klant van de overheid, wij willen ook dat ze zich medeverantwoordelijk voelen voor het gemeentebeleid en dat ze vertrouwen hebben in het lokale bestuur. Daarom moet de gemeente durven experimenteren met nieuwe vormen van zeggenschap en inspraak.

ACTIEPUNTEN:

- **Wijkpanels moeten een meer legitieme en minder vrije rol krijgen door een groter democratisch karakter.**
- **Bij wijk en buurtaangelegenheden is het zaak zo vroeg mogelijk in het proces een adviesplatform op te zetten waarin elke wijkbewoner zich herkent.**

3. DE GROENE STAD

OVERAL WORDT GEKNABBELD AAN DE OPEN GROENE RUIMTE: VOOR WEGEN, WONINGEN EN BEDRIJVENTERREINEN. VEEL OUD AGRARISCH CULTUURLANDSCHAP VERDWIJNT DOOR GROOTSCHALIGE LANDBOUW. ONS LANDSCHAP WORDT EENVORMIGER, VERSNIPPERT EN VERROMMELT. TEGELIJK HEBBEN WE OPEN GROENGEBIEDEN (PARKEN, BOSSEN, NATUURGEBIEDEN EN RECREATIETERREINEN) NODIG OM TE SPELEN, TE LUIEREN, TE SPORTEN – VOOR ONZE DAGELIJKSE ONTSPANNING. EN EVEN BELANGRIJK: GROTE AANEENGESLOTEN NATUURGEBIEDEN ZIJN VAN VITAAAL BELANG VOOR BEHOUD VAN EEN GROTE VERScheidenheid VAN PLANTEN EN DIEREN.

GroenLinks wil de groene ruimte in en om Heerhugowaard behouden én versterken. De gemeente kan daar een belangrijke rol bij spelen. Allereerst door de beschikbare ruimte binnen de bebouwde kom efficiënter te gebruiken. Door op bouwlocaties slimmer en compacter te bouwen (inbreiplannen) realiseren we meer woningen zonder dat dit meteen ten koste hoeft te gaan van groen. Ook de ruimte op bedrijventerreinen kan veel beter worden benut. In alle gevallen geldt: hoogbouw moet ook een hoge beeldkwaliteit hebben.

Als we met onze buurgemeenten afspraken maken over waar en wat er gebouwd wordt, dan kan veel meer open gebied open blijven.

Heerhugowaard kan groener. De Groene Stad Heerhugowaard stimuleert en promoot flora- en fauna-ontwikkeling in de bebouwde kom, zowel bij particulieren als in openbare ruimte. Het juiste gebruik van beplanting draagt bij tot energiebesparing, warmtereductie en (sterke) vermindering van geluidsoverlast.

Door de klimaatverandering zal ons land vaker te maken krijgen met opeenvolgende hete dagen met een relatief hoge luchtvochtigheid. Wanneer het 's nachts onvoldoende afkoelt, kan in de bebouwde omgeving het zogeheten Urban Heat Island-effect gaan optreden. De wijk bouwt een steeds hogere constante temperatuur op doordat woningen, daken en bestrating overdag een grote hoeveelheid warmte absorberen die zij 's nachts onvoldoende afstaan.

In een stedelijk gebied kan het wel tot 15 °C warmer kan worden dan in het omliggende landschap. Straat- en dakbedekking kan op hete dagen tot circa 50 °C warmer zijn dan de omgevingstemperatuur. Om ervoor te zorgen dat woonwijken overdag minder snel opwarmen, kan er met behulp van specifieke groenstructuren voor meer verkoeling in de wijk worden gezorgd. Met 10% meer groen wordt het al gauw 4 °C koeler. Daarbij zijn van belang het sortiment, mate van schaduwwerking en verdamping alsmede bestendigheid tegen zowel extreme droogte als extreme neerslaghoeveelheden van de groenpartijen.

Juist in onze nieuwe stedelijke gebieden wordt steeds minder groen aangeplant. Vanuit het noordelijke centrum naar de Stad van de Zon toe is steeds minder groen te zien in de wijken. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Immers: Groen zorgt voor ontspanning, mensen die in het groen wonen zijn gezonder en er is zelfs waardeverhoging van woningen in een groene omgeving. Daarnaast is het voor dieren en planten belangrijk dat zij zich kunnen verplaatsen door de stad heen of –zelfs– in de stad een eigen habitat kunnen vinden. Zo staat de Molenwijk bekend om zijn vele padden, maar is er buiten de parken weinig kansen voor flora. Door de inwoners van Heerhugowaard zou daar een schone taak zijn weggelegd door de tuinen meer in te richten voor echte natuur. Natuurlijke beplanting levert tevens bezoek op van vogels, vlinders en zo vele andere diersoorten. GroenLinks vindt dat de gemeente hierin ten eerste het voorbeeld moet geven en ten tweede de inwoners moet stimuleren.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden ingepast in de bestaande natuurlijke omgeving. Het beleid op ruimtelijke ontwikkeling is tot op heden dat natuur moet plaatsmaken voor nieuwbouw, aanleg van wegen en andere stedelijke voorzieningen, waar ter

compensatie elders ‘nieuwe natuur’ wordt gecreëerd. Zo zijn we om de tien a twintig jaar de natuur steeds aan het ‘vernieuwen’. Doordat de mens met ijzeren hand regeert over de plaatselijke natuur, krijgt deze vrijwel nergens meer de tijd zich ‘natuurlijk te nestelen’.

Behoud van natuurlijke waarden bij ontwikkelingen die door de mens worden geïnitieerd staat bij GroenLinks voorop. De natuur moet zich niet voegen naar de menselijke ambitie, maar de mens moet de ambitie hebben zich te voegen naar de natuur. Dat houdt in dat er doorlopend door de gemeentelijke overheid moet worden gezocht naar de beste manier om ruimtelijke ontwikkelingen in te passen in bestaande natuur, waarbij behoud en versterking van de natuurlijke waarden prevaleren boven tekentafellogica.

ACTIEPUNTEN:

- **GroenLinks wil betere benutting van de binnenstedelijke locaties zonder dat dat ten koste gaat van het stedelijk groen.**
- **GroenLinks zal zich verzetten tegen een verdere uitbouw van de stad richting De Noord en richting Rustenburg.**
- **In het verlengde van de nominatie tot groenste gemeente van Nederland (Entente Florale) dienen er meer promotionele activiteiten worden ontwikkeld om in de komende jaren werkelijk te komen tot een groene stad.**
- **Het ecologisch groenbeheer zal moeten leiden tot een meer divers flora- en faunabestand binnen de bebouwde kom.**
- **Bij de al in de planning staande ruimtelijke ontwikkelingen (woning- en wegenbouw) dient inpassing in de natuur met behoud van natuurlijke waarden voorop te staan. Daarnaast moet vernietiging van natuurlijke waarden ruimschoots (meer dan 100 procent) te worden gecompenseerd.**

4. GROENE HUISVESTING

In Heerhugowaard wordt vaak de nadruk gelegd op de milieuaspecten van duurzaam bouwen van huizen. Huizen die energieneutraal zijn, zijn goed voor het milieu en leveren bijdragen in de strijd tegen de klimaatverandering. Wat te vaak onderbelicht blijft is dat groene huisvesting ook sociale huisvesting is.

De grootste maandelijkse lasten na de huur of hypotheek liggen in de energierekening. Het verminderen van de energiekosten levert een directe bijdrage aan de koopkracht van onze burgers. Het (laten) bouwen van goedkopere woningen zodat onze burgers eerder en makkelijker een eigen huis kunnen kopen mag nooit ten koste gaan van de energiezuinigheid. Met de steeds maar weer stijgende energiekosten is het gevaarlijk startende huiseigenaren via lage hypotheeklasten een entree te geven op de huizenmarkt terwijl de energiekosten ze op termijn te veel worden. GroenLinks is daarom wel voor het realiseren van woningen die financieel bereikbaar zijn voor starters, als in die bereikbaarheid ook de maandelijkse energiekosten zijn meegenomen.

In Heerhugowaard hebben we het beleidsprogramma Duurzame Ontwikkeling en daaruit is de TEMPO-subsidieregeling voortgekomen. Doel van de regeling is eigenaar-bewoners van bestaande bouw te stimuleren hun woning beter thermisch te isoleren door een financiële tegemoetkoming beschikbaar te stellen voor thermisch isolerende maatregelen. In de deelverordening komt onder meer deze alinea voor: "In beginsel komen maatregelen als duurzame energieopwekking (bijv. PV-systemen, kleine windturbines), grote energiebesparende installaties (bijv. LT-verwarming, microwarmtekracht) en andere kleinschalige energiebesparingsmiddelen (spaarlampen, leidingisolatie) niet in aanmerking. Het is echter wel de bedoeling dat een deel van dergelijke maatregelen mettertijd gesubsidieerd worden vanuit extra subsidiegelden." De TU Delft doet onder meer suggesties als koppeling en uitwisseling van energie tussen woningen binnen bestaande huizenblokken. Dat kan onder meer door zonne-energie te verdelen naar de woningen waarin op dat moment de meeste vraag is en koppeling van warmte/koude-installaties.

Stimuleren burgerparticipatie met het oprichten van een gemeentelijke energie-centrum dat als doelstelling heeft elke cm² in Heerhugowaard als potentiële energieopwekkingsbron te zien.

Ambitie van Heerhugowaard niet emissieneutraal maar meer energie produceren dan consumeren. Elke burger kan zijn huis inbrengen waarmee zonne-energie, wind-energie, aardwarmte opgewekt kan worden. De gemeente kan bij elke infrastructuur als eis stellen dat het asfalt als energiebron gebruikt moet kunnen worden (leidingen onder asfalt) etc.

Integraal duurzaam beleid beter dan meer burgerparticipatie, meer sociale cohesie rondom energie in wijken, zichtbaarheid van Heerhugowaard als duurzame energieproducent. Samenwerkingsverband woningbouwverenigingen-energiemaatschappij-bedrijfsleven dat warmtepompen/zonnepanelen etc levert.

ACTIEPUNTEN:

- De gemeente dient proactief op zoek te gaan naar stimuleringsmaatregelen om te zorgen dat de eigen inwoners minder kwijt zijn aan de maandelijkse energiekosten.
- Er dient een gemeentelijk energie(distributie) bedrijf te komen.
- GroenLinks pleit voor de instelling van een gemeentelijk energieplatform waarin burgers, bedrijfsleven en overheid samen op weg gaan naar een energieneutrale gemeente.
- Alle gemeentelijke initiatieven dienen zoveel mogelijk energieneutraal te worden uitgevoerd.

5. WIJKVOORZIENINGEN

De wijk of buurt is dé plek waar mensen elkaar ontmoeten en samenleven. Voor de leefbaarheid en de veiligheid in een wijk is niet alleen de fysieke structuur belangrijk, maar ook de verbanden tussen de bewoners. Voor het welbevinden van mensen is het belangrijk dat ze elkaar kunnen ontmoeten, elkaar kennen, invloed op hun omgeving kunnen uitoefenen en verantwoordelijkheid kunnen nemen.

GroenLinks wil investeren in algemene voorzieningen, ontmoetingsplekken en ontplooiingsmogelijkheden. Mensen die kwetsbaar zijn krijgen extra aandacht, door ze te betrekken en aan te spreken op hun mogelijkheden, en ze te ondersteunen als ze het zelf niet redden.

GroenLinks wil hierbij de nadruk leggen op behoud groene en open karakters van de wijken met voldoende ruimte voor speelplaatsen/ sportplaatsen. Met een voorkeur voor avontuurlijk spelen.

GroenLinks ziet in het opsplitsen van woningen de kans om zo meer kleinere huurwoningen te creëren. daardoor kan creatiever worden omgesprongen met de vraag om meer betaalbare huurwoningen en de behoefte aan instapwoningen voor jongeren.

Buurtontmoetingsplaatsen zijn belangrijk om de sociale cohesie binnen de wijken te bevorderen. Juist bij de fysieke herinrichting van de wijken moet aandacht zijn voor de sociale herinrichting. Hierbij moet ook met nadruk worden gekeken naar de sociale veiligheid. Ontmoetingsplekken moeten bijvoorbeeld geen hangplekken worden.

Op dit moment is de herinrichting van de wijken mede gericht op het creëren van meer parkeerplaatsen. Dat mag niet ten koste gaan van de groenvoorzieningen. Sterker nog: bij de herinrichting van wijken moet vooral uit worden gegaan van "vergroening" van de wijken.

ACTIEPUNTEN:

- **Er dienen naast de grotere en bovenwijkse ontmoetingsplaatsen kleinschaliger ontmoetingsplaatsen te worden gestimuleerd.**
- **Groen is onlosmakelijk verbonden met welzijn en dient dus microlokaal te worden gestimuleerd.**
- **Het avontuurlijk spelen moet worden ingevoerd in elke wijk.**
- **Om het levensbestendig wonen verder uit te bouwen moet tevens worden gekeken naar ander gebruik van bestaande eenzijdige woningbouw.**

6. EEN SCHONE GEMEENTE

Een groene gemeente is ook een schone gemeente. We ergeren ons allemaal aan de hondenpoep, het zwerfvuil op straat en in het groen, rondslingerend huisvuil en graffiti. Het straatmeubilair verloedert door achterstallig onderhoud. Als het aan GroenLinks ligt gaat de gemeente de openbare ruimte beter onderhouden.

De gemeente dient te stoppen met het gebruik van alle chemische bestrijdingsmiddelen. Niet alleen op verharding maar ook in openbaar groen. Dús kiezen we voor omvormen in het openbaar groen. Er moet zeker geen chemische bestrijding worden toegestaan rondom speelplaatsen en scholen.

We produceren veel afval met elkaar. De hoeveelheid huisvuil die wordt ingezameld neemt jaarlijks toe. Veel afvalsoorten kunnen we al gescheiden aanbieden, maar het niet-gescheiden restafval vormt nog steeds

de grootste afvalstroom. Door een betere scheiding kunnen we afval als grondstof voor nieuwe producten gebruiken. Dat is goed voor het milieu. Door allerlei milieueisen wordt de inzameling en verwerking van afval steeds duurder. Deze kosten worden aan de bewoners doorberekend via de afvalstoffenheffing. Gescheiden inzameling leidt tot lagere verwerkingskosten. Afval scheiden loont dus. Daarom wil GroenLinks het burgers zo gemakkelijk mogelijk maken om hun afval te scheiden.

GroenLinks is voorstander van het weren en verwijderen van benzinstations uit de woonkernen. Zowel aan de Middenweg, Zuidtangent als Rustenburgerweg staan benzinstations in druk bevolkte gebieden. Tevens bieden deze nog immer lpg aan. GroenLinks is voorstander van het verplaatsen van brandstoffenleveranciers naar de uitvalswegen van Heerhugowaard, buiten de bebouwde kom.

ACTIEPUNTEN:

- **Benzinstations dienen te worden verplaatst naar buiten de bebouwde kom; althans buiten de woonwijken.**
- **Elk gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen dient te worden gestaakt.**
- **Het scheiden van afval moet dichterbij de burger worden geplaatst.**
- **De openbare ruimte moet beter worden onderhouden.**

7. GROEN WERKT

WAAR OP DIT MOMENT VEEL BANEN VERLOREN ZIJN GEGAAN DOOR DE ECONOMISCHE CRISIS LIGT DE KANS JUIST IN HET STIMULEREN VAN WERKGELEGENHEID IN DE MARKT VOOR DUURZAME OPLOSSINGEN. INVESTERINGEN IN DUURZAME ENERGIE EN ENERGIEBESPARING LEVERT VELE BANEN OP. EEN TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE IS GEBASEERD OP DUURZAAMHEID EN INNOVATIE. DAT HEEFT OOK VOOR HEERHUGOWAARD DE TOEKOMST.

Het is dus de kans voor Heerhugowaard om behalve als een van de drie koplopers van Nederland in toepassingen en de ontwikkeling van energieneutrale wijken en bedrijven-terreinen die terreinen ook te laten gebruiken door bedrijven die zich juist specialiseren in energie- en klimaatneutrale toepassingen. Stimulering kan door onder meer een samenwerkingsverband te sluiten met de Universiteit Wageningen en de TU Delft en HTS Alkmaar (dependance Universiteit-HTS op gebied van duurzame ontwikkeling) door hier –samen met nieuw te vestigen bedrijven-proeftuinen te realiseren, waarin gezamenlijk nieuwe technologieën direct kunnen worden uitgetest, mogelijk met ondersteuning van Senter Novem. Heerhugowaard moet hiervoor een actieplan maken.

GroenLinks wil een speerpunt zien de combinatie van energie en water. Daartoe kunnen samenwerkingsverbanden worden gevormd met het bestaande bedrijfsleven door een kennis-instituut te vestigen in Heerhugowaard voor energie-watervraagstukken (ism met Waterschap).

Het lokale bedrijfsleven moeten we laten participeren door korting te geven op innovatie-advies en interregionale samenwerking. Niet alleen een campingboulevard in Heerhugowaard maar ook een Innovatieboulevard. Daartoe zou het duurzame bedrijventerrein De Vork een uitstekende plek zijn.

GroenLinks pleit voor een andere kijk op lokaal en kleinschalig ondernemerschap en dan met name in de detailhandel. Het is voor deeltijddeallisten en startende kleine ondernemers in de detailhandel in Heerhugowaard vrijwel niet mogelijk van de eigen zolder af te komen. Winkelpanden zijn duur en vaak te groot; daarnaast is de ruimte schaars. In diverse steden in West-Europa wordt innovatief omgegaan met de kleine ondernemingen. Zo zijn in het Engelse Manchester oude kantoorpanden in het centrum omgebouwd tot verzamelgebouwen voor beginnende deallisten, studenten en handwerkhobbyisten. Deze winkeltjes zijn zeer klein, lopen in elkaar over en sommigen zijn slechts enkele uren per dag of week open.

Doordat deze winkeltjes allemaal bijeen zitten, is er een goede toeloop, geeft het mogelijkheden voor studenten om aan het ondernemerschap te ruiken naast hun studie en biedt het beter onderdak aan mensen, jong en oud, die van hun hobby een deeltijdberoep willen maken. De huurprijs per vierkante meter kan dan worden aangepast aan de draagkracht van deze beginnende detaillisten. Voordeel is dat het werkelijk een verrijking zal zijn in het gestandaardiseerde aanbod van grootwinkelketens. Ook heeft een dergelijk project een belangrijke sociale

functie en geeft het beginnende ondernemers de mogelijkheid vanuit een bescheiden start naar verdere groei te gaan, zoals bedrijven in andere bedrijfsverzamelgebouwen die gericht zijn op andere branches. Daarbij moet zeer zeker worden betrokken de mogelijkheid voor WAOers om via deze constructie toch weer maatschappelijk actief te worden. GroenLinks wil in de komende raadsperiode dat het college bekijkt in hoeverre hieraan invulling is te geven, wat de lokale animo is en welke locatie daar mogelijk voor in beeld kan komen.

ACTIEPUNTEN:

- **Heerhugowaard kan zich onderscheiden door naast het streven naar energieneutraliteit in wonen en werken tevens innovatieve bedrijven binnen te halen die "groene" banen opleveren voor onze inwoners.**
- **GroenLinks wil klein ondernemerschap meer stimuleren door betere faciliteiten.**
- **Het faciliteren van een "innovatieboulevard" geldt als stimulans voor groen bewustzijn en groene banen.**

8. WERK MAKEN VAN DIERENWELZIJN

Dieren maken deel uit van onze dagelijkse leefomgeving. Veel inwoners van onze gemeente hebben een gezelschapdier, zoals een hond, kat, cavia of konijn. In het buitengebied en op enkele plaatsen binnen de bebouwde kom bevinden zich ook landbouwhuisdieren, zoals varkens en koeien. De grootste groep dieren (ook in stedelijke gemeenten) wordt gevormd door in het wild levende dieren. Dieren horen bij de samenleving. Zij dragen bij aan een kleurrijke en levendige gemeente. Ze verdienen onze aandacht en zorg. Dit geldt voor zowel huisdieren, als voor vrij en in het wild levende dieren. Heerhugowaard heeft in 2009 een dierenwelzijnsnota vastgesteld. De komende periode moet er uitvoering aan worden gegeven.

GroenLinks spreekt vanzelfsprekend de voorkeur uit voor biologische en duurzame bedrijven, die dierenwelzijn tot uitdrukking laten komen in de bedrijfsvoering. Circussen zouden geen wilde dieren moeten hebben, dus GroenLinks wil dat de gemeente geen vergunning verleent voor circussen die wilde dieren laten optreden. De gemeenten dient het agrarische bedrijfsleven te helpen in de overgang naar duurzame veeteelt in Heerhugowaard. De jacht op dieren moet worden verboden.

ACTIEPUNTEN:

- **Organiseren 'dag in de wei' in verlengde van de 'dag in de kas'.**
- **De gemeente kan als intermediair fungeren tussen onderwijs-bedrijfsleven-waterschap-bosbeheer om het educatieve component te versterken in dierenwelzijn.**
- **De jacht op dieren wordt verboden.**
- **Het natuur- en educatiecentrum wordt zo spoedig mogelijk opgericht met als doel burgers duidelijk te maken dat dieren, planten en de mensheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.**

9. KLIMAAT- EN ENERGIEBELEID DAT HET VERSCHIL MAAKT

De toenemende energievraag, de eindigheid van de voorraden fossiele brandstoffen, de stijgende energieprijzen en de klimaatverandering/wereldwijde klimaatcrisis vragen om een ander energiebeleid. Meer ambitie van de politiek is hiervoor nodig. Niet alleen van het kabinet, ook van gemeenten. En vooral maatregelen die écht het verschil maken.

Heerhugowaard is één van de drie koplopers op het gebied van duurzaamheid. Samen met Tilburg en Apeldoorn heeft Heerhugowaard de meest realistische roadmap om te komen tot een klimaatneutrale gemeente en streven naar een zo laag mogelijk energieverbruik, gebruik van duurzame energiebronnen en een zo gering mogelijke uitstoot van broeikasgassen. Het is niet toevallig dat deze 3 gemeenten Groenlinks in het college heeft. Dit kan de Heerhugowaard alleen sámen met burgers, instellingen en ondernemers realiseren.

GroenLinks wil zonne- en windenergie op alle gemeentelijke daken en op termijn op alle Heerhugowaardse daken in samenwerking met de energiemaatschappijen. De lokale overheid moet het goede voorbeeld geven. Daarin is de sterkste stimulering (helaas) een financiële stimulering. De gemeente moet mogelijkheden van subsidie meer promoten. Daarnaast moet bekeken worden of onafhankelijk van subsidie maar via burgerparticipatie (zonnepanelen op eigen dak, zonnegeneratoren onder asfalt, in wijk geplaatste warmtepompen etc) en korting op energierekening/korting op energieprijzen (dus samenwerking stimuleren met de energiemaatschappijen) de burger sneller over te halen is om dergelijke maatregelen te nemen.

ACTIEPUNTEN:

- **Er dient een energiedienstenmaatschappij te worden opgericht.**
- **Er moet zonne- en windenergie komen op alle gemeentedaken.**
- **Er komen meer stimuleringsmaatregelen in de verduurzaming van bestaande woningen.**
- **Tevens mee verduurzaming van onderwijshuisvesting.**

10. RECREATIE

GroenLinks pleit ervoor bij het creëren van recreatie niet alleen stil te staan bij het recreatiegebied rond de Stad van de Zon. De Noordlob (het gebied tussen Middenweg, Molenweg, Berkmeerdijk, Dijkweg, A.C. de Graafweg, Verlaat) dient wat GroenLinks betreft te worden beschouwd als een belangrijk natuur- en agrarisch gebied. Dit gebied dient als vervangend verblijfgebied voor weide- en trekvogels die, na realisatie van het bedrijventerrein, niet meer op de Vork terecht kunnen.

Bij het aanleggen van de noodzakelijke waterberging moet ook gekeken worden naar het gelijktijdig aanleggen van wandel- en fietspaden. Zoals bij de verbreding van de Oostertocht. Afspraken met de aanliggende gemeenten Niedorp, Obdam en Schermer over het gezamenlijk in stand houden van het groene gebied tussen deze gemeenten moeten leiden tot een Groene Long niet alleen als begrenzing van de verstedelijking maar ook als een barrière waar de verstedelijking stopt.

ACTIEPUNTEN:

- De Noordlob moet een beschermd natuurgebied worden met mogelijkheden tot wandel-, fiets-, en waterrecreatie.

11. KUNST & CULTUUR

Kunst biedt bij uitstek een gelegenheid waarbij culturen elkaar kunnen ontmoeten, verrassen en inspireren. Voor een brede en actieve cultuurparticipatie is steeds een nieuw en gevarieerd aanbod nodig.

Naast gevestigde instellingen moet er ruimte zijn voor nieuwe en kleinschalige initiatieven. Kunst heeft een zekere mate van chaos nodig als broedplaats voor nieuwe vormen en nieuw talent. Belangrijk is de laagdrempeligheid. Kunst moet meer de wijken in, zodat wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten en tegelijkertijd kennis kunnen maken met verschillende vormen van kunst en cultuur. Initiatieven daartoe moeten in samenwerking met wijkbewoners tot stand komen. Bij laagdrempeligheid gaat het ook over de betaalbaarheid, zowel van het bezoek als van de deelname aan kunst. Jeugd en jongeren moeten prioriteit krijgen in het cultuurbeleid.

ACTIEPUNTEN:

- Podia en werkruimten komen ter beschikking van jonge kunstenaars, zodat zij kansen krijgen voor experiment en ontplooiing.
- Cultuureducatieprojecten op scholen verdienen meer steun.

12. FINANCIËN

Een geloofwaardige overheid vertoont voorbeeldgedrag, is consequent in haar handelen en neemt haar verantwoordelijkheid. Een geloofwaardige overheid gaat ook op een verantwoorde manier om met gemeenschapsgeld. Het is immers geld van en voor de gemeenschap. GroenLinks is voorstander van een gedegen financieel beleid dat nu en in de toekomst

de betaalbaarheid van voorzieningen garandeert, zonder de inwoners met hogere lasten op te zadelen. Om lastenverhoging in de toekomst te voorkomen is het noodzakelijk dat financiële meevallers niet uitgegeven worden voor lastenverlichting, maar gereserveerd worden voor tegenvallende uitgaven in de toekomst.

13. OPEN EN PLURIFORM

GroenLinks staat voor een open, pluriforme samenleving, waarin iedereen een zo groot mogelijke vrijheid heeft om te participeren en zich te ontplooiën zonder discriminatie, racisme, seksisme of andere vormen van onderdrukking. Individualisering als proces van emancipatie zien wij als een positieve ontwikkeling.

Het emancipatieproces is echter nog niet voltooid. Volgens de wet heeft iedereen gelijke rechten, maar in de praktijk is er nog vaak sprake van achterstelling en discriminatie op basis van iemands sekse, seksuele gerichtheid, leeftijd, handicap of etniciteit. Veel mensen ondervinden nog de knellende banden van religieuze of hechte culturele gemeenschappen die hen belemmeren om op hun eigen wijze te participeren in de samenleving. Anderen worden belemmerd door armoede en sociale achterstand. GroenLinks vindt dat vrijheid geen schaars goed mag zijn voor geprivilegieerde mensen. Daarom zetten wij ons in voor de gelijkwaardigheid van mensen, zodat zij de kans krijgen om te emanciperen.

Bij gelijke rechten en kansen hoort ook de plicht om de vrijheid van anderen te respecteren.

Iedereen heeft de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst. Wij schrijven geen leefstijlen voor. In onze diverse samenleving staat GroenLinks voor een ideaal van moderne gemeenschapszin. Dat betekent dat we ons verantwoordelijk voelen voor onze leef-omgeving en dat we er ons bewust van zijn dat andere mensen er andere leefstijlen op na kunnen houden dan wijzelf. Gemeenschapszin betekent de acceptatie van verschil en het besef dat we samenleven met mensen die allemaal verschillende leefstijlen, achtergronden en opvattingen hebben. Dat biedt verbreding en verdieping van culturele kennis, nieuwe inzichten, en betrokkenheid bij maatschappelijke problemen. Het biedt ook mogelijkheden voor mensen om, zonder vervreemding, polarisatie en vrees, met elkaar in debat te gaan over allerlei onvermijdelijke tegenstellingen.

